

Asia: VN/22705/2020

Osakeyhtiölain toimivuus ja muutostarpeet

Yleistä

1. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 29) on arvioitu, että osakeyhtiölaki ei ole kokonaisuudistuksen tarpeessa. Mitä mieltä olet arviosta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arviota.

-

2. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 29) on todettu osakeyhtiölain tehtävänä olevan yhtiöoikeudellisten suhteiden sääntelyn (ks. myös HE 109/2005 vp., s. 36). Yritystoiminnan muiden sidosryhmien aseman on todettu määräytyvän pääosin erityislainsäädännön (esimerkiksi ympäristö-, työ-, kuluttaja- ja verosääntely), osakeyhtiölain maksunsaantijärjestyksen (osakkaiden viimesijaisuus) ja muiden tekijöiden perusteella (mm. sidosryhmät, media). Mitä mieltä olet tästä sääntelyn lähtökohdasta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida vastaustasi.

-

3. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 34) on arvioitu, ettei ole välitöntä tarvetta erilliselle pienyhtiölaille. Mitä mieltä olet arviosta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arvioita.

-

4. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 35-38) ja velkojiensuojaselvityksessä (s. 17-20) on käsitelty seuraavia osakeyhtiölain peruslinjauksia ja tavoitteita:

-kustannustehokkuus

-joustavuus

- selkeys
- ennakoitavuus
- kansallisen lisäsääntelyn ("gold plating") välttäminen EU:sta johtuvien velvoitteiden kansallisessa täytäntöönpanossa
- sidosryhmien riittävä vähimmäissuoja

Mainitse alla kolme mielestäsi tärkeintä linjausta/tavoitetta lain jatkokehittämisen kannalta. Halutessasi voit perustella vastauksesi. Jos yllä olevasta listasta puuttuu mielestäsi jokin tärkeä tavoite tai tavoitteet on esitetty liian yleisellä tasolla, voit kommentoida tavoitteita muutenkin.

- joustavuus
- selkeys
- ennakoitavuus

5. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 38-48) ja velkojiensuojaselvityksessä (s. 17-20) on käsitelty osakeyhtiölain keinovalikoimaa ja sen toimivuutta. Selvityksissä on erityisesti kiinnitetty huomiota seuraaviin sääntelykeinoihin:

- rajoitusten ja muotomääräysten poistaminen ja keventäminen
- säänneltyjen toimintamahdollisuuksien lisääminen
- sääntelyn tahdonvaltaisuuden (hallittu) lisääminen
- yleisten periaatteiden merkityksen korostaminen
- yhtiöiden hyvän hallinnointitavan tarkempi sisältö itsesääntelyn ja yhtiökäytännön varassa
- sääntelyn selkeys
- oikeussuojan tehostaminen

Mainitse alla kolme mielestäsi tärkeintä keinoa lain jatkokehittämisen kannalta. Halutessasi voit perustella vastauksesi. Voit myös muuten kommentoida tarkemmin esitettyjä keinoja ja/tai esittää omia täydentäviä keinojasi (yksittäisiä muutosehdotuksia koskevan palautteen pyydämme antamaan jäljempänä ao. kohdissa).

- sääntelyn tahdonvaltaisuuden (hallittu) lisääminen
- yhtiöiden hyvän hallinnointitavan tarkempi sisältö itsesääntelyn ja yhtiökäytännön varassa
- sääntelyn selkeys

6. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 49-53) ja velkojiensuojaselvityksessä (s. 17-20) on käsitelty yhtiölain kilpailukykyisyyden ja tehokkuuden tavoitteita sekä näiden tavoitteiden toteuttamiseksi huomioitavia seikkoja. Mitä mieltä olet näistä osakeyhtiölain tavoitteista?

kilpailukykyisyys ja tehokkuus ovat erittäin tärkeitä tavoitteita

Alla voit kommentoida lain kilpailukykyisyyden ja tehokkuuden tavoitteita:

-

7. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä yksittäisiä yhtiölain muutostarpeita on käsitelty ns. arviointityökalun avulla. Arviointityökalussa muutostarpeiden toteuttamiskelpoisuutta ja merkittävyyttä arvioitiin pisteyttämällä muutostarpeet viiden arviointikriteerin perusteella (s. 56-58). Kriteereitä olivat: 1) konsensus muutostarpeen merkityksellisyydestä, 2) muutostarpeen konkreettinen toteutus, 3) yhteiskunnallinen vaikuttavuus, 4) todennäköisyys konkreettiselle parannukselle ja 5) toteutuksen vaatavuus ja riskit. Mitä mieltä olet arviointityökalun mukaisen tarkastelun tarkoituksenmukaisuudesta?

arviointityökalun mukainen tarkastelu on melko tarkoituksenmukaista

Alla voit kommentoida yleisesti arviointityökalun kriteerejä ja niiden soveltamista:

-

8. Alla voit kommentoida yleisesti osakeyhtiölain kehittämisen tavoitteita, lähtökohtia, keinoja sekä lain kehittämisessä huomioon otettavia seikkoja:

-

Osakeyhtiöiden digitalisointi

9. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 59 ja 73-83) ehdotetaan osakeyhtiölakiin (1 luku) lisättäväksi uusi selventävä yleissäännös digitaalisista toimintatavoista. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

10. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 59 ja 79-80) mukaan laissa tulisi säätää osakkeenomistajan sähköisen yhteystiedon toimittamisesta yhtiölle (yhtiöjärjestysmääräys) sekä osakasluettelon kerättävien sähköisten yhteystietojen rajoitetusta julkisuudesta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

11. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 60 ja 83-105) ehdotetaan osakkeiden digitalisoinnin ja keskitetyn osakasluettelon edistämistä. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta ja selvityksessä kuvattuja toteutusvaihtoehtoja.

Digitaalisen osakerekisterin jatkovalmistelu on tärkeä aihe. Järjestelmä voisi ensi vaiheessa olla vapaaehtoisuuteen perustuva, koska esimerkiksi yhden osakkeenomistajan yhtiössä tarvetta digitaaliselle osakerekisterille ei välttämättä ole. EU:n digitaalisen rahoituksen pakettiin sisältyy asetusehdotus hajautetun tilikirjan teknologiaan (lohkoketjuteknologiaan) perustuvien markkinainfrastruktuurien pilottijärjestelmästä. Vaikka asetusehdotus koskeekin vain säännellyllä

markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäynnissä kaupankäynnin kohteena olevia arvopapereita, jatkovalmistelussa on hyvä selvittää tarkemmin vastaavan järjestelmän soveltuvuutta ja kustannuksia myös muiden osakeyhtiöiden osalta.

12. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 60 ja 80-83) ehdotetaan sähköisiin yhtiökokouskutsuihin siirtymiseksi kirjallisen kokouskutsun vaatimuksen korvaamista henkilökohtaisen kokouskutsun vaatimuksella (OYL 5:20). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

13. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 60 ja 105-116) mukaan osakeyhtiölaissa tulisi säätää mahdollisuudesta järjestää täysin virtuaalinen yhtiökokous ilman perinteistä fyysistä kokouspaikkaa (OYL 5:16). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Mahdollisuus täysin virtuaaliseen yhtiökokoukseen voisi edistää osakkeenomistajien oikeuksien käyttämistä etenkin tilanteissa, joissa yhtiön omistuspohja on kansainvälinen (voisi mahdollisesti kannustaa kansainvälisiä sijoittajia käyttämään osakkeisiin liittyviä hallinnoimisoikeuksiaan suoraan). Lisäksi virtuaalinen yhtiökokousympäristö voisi edistää suomalaisten yhtiöiden houkuttelevuutta kansainvälisten sijoittajien keskuudessa ja luoda edellytyksiä kotimaiselle teknologiselle innovaatiolle yhtiökokoustekniikan kehittämisen osalta.

Keskuskaupakamari kiinnittää OM:n huomiota siihen, että Pörssi ja First North -yhtiöitä koskeva väliaikainen laki (677/2020) on voimassa 30.6.2021 asti. Talousvaliokunta on lakia koskevassa mietinnössään katsonut, että jos covid-19 -viruksen tartuntatilanteen vuoksi näyttää siltä, että poikkeussääntelyä on tarpeen jatkaa vielä 30.6.2021 jälkeenkin, valtioneuvoston tulee valmistella yhteisö- ja muihin relevantteihin lakeihin säännökset osakkeenomistajien ja jäsenten etäosallistamisen mahdollistamisesta siten, että ratkaisut ovat kestäviä pitkällä aikavälillä osakkeenomistajien keskeisten oikeuksien ja osakeyhtiödemokratian toteutumisen kannalta.

Tässä vaiheessa ei voida poissulkea sitä, etteikö covid-19 -tartuntatilanne edellyttäisi tarvetta rajoittaa osakkeenomistajien fyysistä osallistumista yhtiökokoukseen myös 30.6.2021 jälkeen. Muutosten valmistelulla on siten kiire. Pysyvämpien muutosten valmistelussa on syytä ottaa huomioon myös se, että virtuaalinen yhtiökokous voi edellyttää muutoksia yhtiöjärjestykseen ja tällaiset muutokset tulee käsitellä yhtiökokouksessa.

14. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 115-116) on hahmoteltu seuraavia täysin virtuaalisen yhtiökokouksen sääntelyn keskeisiä periaatteita:

-täysin virtuaalinen yhtiökokous on mahdollinen kaikille osakeyhtiöille

-täysin virtuaalisen yhtiökokouksen pitäminen edellyttää nimenomaista yhtiöjärjestyksen määräästä

- hallitus päättää täysin virtuaalisen yhtiökokouksen järjestämisestä kutsuessaan yhtiökokousta koolle, jolle yhtiöjärjestyksessä veloiteta täysin virtuaalisen kokouksen järjestämiseen
- täysin virtuaalisen kokouksen järjestäminen ja riittävät osallistumisohjeet tulee esittää selkeästi kokouskutsussa
- osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus on voitava selvittää tavallisessa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla
- osakkeenomistajalla on oltava tavallista yhtiökokousta vastaava reaaliaikainen mahdollisuus esittää kysymyksiä, käyttää puheenvuoroja, tehdä ehdotuksia sekä äänestää
- yhtiökokousasiakirjat on pidettävä esillä yhtiön internetsivuilla tai virtuaalisessa yhtiökokouksessa käytettävällä alustalla
- mahdollisena vähemmistönsuojaelementtinä olisi harkittava, tulisiko osakkeenomistajien vähemmistölle (esimerkiksi 1/10 kaikista osakkeista) antaa oikeus vaatia fyysisen yhtiökokouksen järjestämistä

Mainitse alla mielestäsi tärkeimmät periaatteet täysin virtuaaliselle yhtiökokoukselle. Halutessasi voit perustella vastauksesi tai kommentoida muuten ehdotusta. Jos sääntelyn periaatteita ei vastausvaihtoehdossa ole mielestäsi kuvattu riittävän kattavasti, voit myös ehdottaa omia lisäedellytyksiä tai huomioitavia seikkoja.

- täysin virtuaalinen yhtiökokous on mahdollinen kaikille osakeyhtiöille
- hallitus päättää täysin virtuaalisen yhtiökokouksen järjestämisestä kutsuessaan yhtiökokousta koolle, jolle yhtiöjärjestyksessä veloiteta täysin virtuaalisen kokouksen järjestämiseen
- täysin virtuaalisen kokouksen järjestäminen ja riittävät osallistumisohjeet tulee esittää selkeästi kokouskutsussa
- osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus on voitava selvittää tavallisessa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla

Voimassa oleva pörssi- ja FN-yhtiöitä koskeva väliaikainen lainsäädäntö mahdollistaa etäyhtiökokouksen myös ilman reaaliaikaista mahdollisuutta puhe-, kysely- ja äänioikeuden käyttöön. Tällaisia tilanteita varten väliaikaisessa laissa on erityisiä suojamekanismeja osakkeenomistajien oikeuksien toteutumiseksi. Pysyvässäkään lainsäädännössä mahdollisuutta tällaiseen kokoukseen ei tulisi täysin sulkea pois.

15. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 60 ja 117-118) mukaan pörssiyhtiöiden verkkosivujen osoitteen rekisteröimisen tulisi olla pakollista. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Arvopaperimarkkinalainsäädäntö käytännössä edellyttää, että pörssiyhtiöillä ja monenkeskisen kaupankäynnin kohteena olevilla yhtiöillä on verkkosivut. Näiden yhtiöiden julkistamien tietojen saatavuus on kuitenkin jo nyt osaltaan varmistettu arvopaperimarkkinalainsäädännössä. Verkkosivujen osoitteen rekisteröinnillä kaupparekisteriin ei näin ollen välttämättä saada merkittävää lisäarvoa.

16. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 60) mukaan rekisteriviranomaisen kielivaatimuksia tulisi keventää siten, että englanninkieliset liiteasiakirjat voitaisiin lähtökohtaisesti toimittaa rekisteriviranomaiselle ilman virallista käännöstä. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Yhtiöoikeudellisten asiakirjojen laatiminen englanniksi ja englanninkielisten asiakirjojen toimittaminen viranomaisille tulisi olla mahdollista. Tämä helpottaisi kansainvälisesti toimivien yhtiöiden hallinnoinnin tehokasta järjestämistä ja alentaisi Suomeen kohdistuvien ulkomaisten investointien esteitä. Mahdollisuuden tulisi ulottua osakeyhtiöiden lisäksi ainakin myös avoimiin yhtiöihin ja kommandiittiyhtiöihin.

17. Alla voit kommentoida yleisesti osakeyhtiöiden digitalisointia koskevia arvioita ja ehdotuksia:

-

Yrityksen yhteiskuntavastuun täsmentäminen

18. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 60-61 ja 149) mukaan ei ole perusteltua täsmentää yhtiön toiminnan tarkoitusta (OYL 1:5 §) ja johdon tehtävää (OYL 1:8 §) koskevia yleissäännöksiä. Mitä mieltä olet arviosta?

täysin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arviota.

-

19. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 60-61 ja 150-151) on arvioitu mahdollisuutta helpottaa yhtiön toiminnan tarkoituksen täydentämistä/tarkentamista kontrolloidulla tavalla siten, että (rajoitetun) yhteiskuntavastuun lisäksi myös osakkeenomistajien varallisuus oikeudet olisivat kohtuullisella tavalla määriteltynä. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei kovin tärkeä selvitettävä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

20. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 60-61 ja 151-152) on arvioitu mahdollisuutta täsmentää osakeyhtiölain vahingonkorvausvastuuta koskevia säännöksiä siten, että ne korostaisivat johdon velvollisuutta noudattaa ympäristölainsäädäntöä (käännetty todistustaakka). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

eri mieltä; ei kovin tärkeä selvitettävä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Olisi perustellumpaa, että yhteiskuntavastuuseen, kuten ympäristölainsäädännön tai ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyvät kysymykset ratkaistaisiin erityislainsäädännöllä.

21. Alla voit kommentoida yleisesti yhtiön yhteiskuntavastuun täsmentämistä koskevia arvioita ja ehdotuksia:

Osakeyhtiölaki mahdollistaa jo nykyisellään yhteiskuntavastuuseen liittyvien seikkojen huomioon ottamisen yhtiöiden päätöksenteossa. Yhtiöt myös ottavat toimintansa ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutukset laajasti huomioon. Paine tähän tulee asiakkailta ja sijoittajilta.

Yhteiskuntavastuuseen liittyvä yhtiöoikeudellinen sääntely yhtiön tarkoituksesta sekä johdon tehtävästä ja vastuusta olisi omiaan hämärtämään yhtiöoikeudellisia vastuu- ja valvontamekanismeja. Siksi yhteiskuntavastuuseen liittyvät kysymykset tulisi ratkaista erityislainsäädännöllä.

Muuttuvan työnteon ottaminen huomioon sääntelyn rakenteissa

22. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 161-171) mukaan tiliotetta/maksukuittia tulisi pitää riittävänä todisteena kaikkien yksityisten yhtiöiden osakkeiden maksujen kontrolloinnissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

23. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 171-183) suositellaan, että yksityisissä yhtiöissä vaatimus apporttimaksujen pakollisesta tilintarkastajan lausunnosta muutettaisiin ns. ”turvasatamasäännökseksi”. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

24. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 183-194) mukaan voidaan harkita osakeyhtiölaissa säädettäväksi vaatimuksesta, jonka perusteella erityisen tarkastuksen suorittajan tulee toimittaa tarkastusraportti myös suoraan hakijalle (OYL 7 luku). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

25. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 202) mukaan osakkeiden vaihdannanrajoituslausekkeita koskevasta tyyppipakkoperiaatteesta luopumiselle ei ole yksiselitteistä kannatusta. Olisiko mielestäsi syytä luopua tyyppipakkoperiaatteesta?

ei

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

Tyypipakkoperiaatteesta luopuminen voisi johtaa epäselvien tai tulkinnanvaraisten lausekkeiden käyttöönottoon ja tästä syntyviin riitoihin. Oikeusvarmuusnäkökohdat ja suostumus- ja lunastuslausekkeiden toimivuus puoltavat nykyistä oikeustilaa.

26. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 202) mukaan osakeyhtiölaissa tulisi säätää ns. etuostolausekkeesta (OYL 3 luku). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

27. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 62 ja 202-205) mukaan osakeyhtiölakiin tulisi sisällyttää informatiivinen maininta, jonka perusteella osakkeenomistajalle voidaan antaa oikeus, mutta ei velvollisuutta, lunastaa toisen osakkeenomistajan osakkeet (OYL 15:10). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta. Tarvittaessa voit kommentoida myös, jos laissa tulisi mielestäsi sallia myös yhtiöjärjestysmääräys osakkeenomistajan velvollisuudesta lunastaa toisen osakkeenomistajan osakkeet.

-

28. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 207-212) ehdotetaan OYL 18:1 §:n täydentämistä siten, että lunastusraja on mahdollista määrätä yhtiöjärjestyksessä toisin vähemmistön eduksi; ts. vähemmistöosakkaat voisivat vaatia lunastusta pienemmälläkin omistuksen keskittymisellä kuin 90 % ja vastaavasti enemmistöomistajan lunastuskynnystä voitaisiin nostaa korkeammalle kuin 90 % ("epäsymmetrinen tahdonvaltaisuus"). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta. Tarvittaessa voit kommentoida myös, jos laissa tulisi mielestäsi sallia yhtiöjärjestysmääräys, jonka perusteella vähemmistöosakkeiden oikeus vaatia lunastusta syntyisi vasta korkeamman kuin 90 % omistuksen keskittymisen johdosta.

Mahdollisuus määrätä OYL:stä poikkeavasta lunastusraja vähemmistön eduksi voisi olla perusteltua erityisesti joissakin suppean osakkeenomistajajoukon omistamissa yrityksissä. Toisaalta esim. pörssiyrityksissä toisistaan poikkeavat lunastusrajat olisivat omiaan aiheuttamaan sekaannuksia.

29. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 216-219) ehdotetaan mahdollistettavaksi julkinen rekisteröityminen yhdenyhtiöksi. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

30. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 62 ja 222) ehdotetaan ns. malliyhtiöjärjestyksen laatimista verkostotalouden yrityksille. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

31. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 219-221) mukaan yleistoimialan käytön rajoittaminen ei ole osakeyhtiöoikeuden näkökulmasta perusteltua. Mitä mieltä olet arviosta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida arviota.

Puhtaasti osakeyhtiölainsäädännön näkökulmasta yleistoimialasäännös on sinänsä perusteltu selvityksessä esitetyillä perusteilla. Keskuskauppakamari kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että mahdollisuus merkitä kaupparekisteriin yleistoimiala johtaa merkittäviin ongelmiin uusien toiminimien ja tavaramerkkien rekisteröinnissä. Osakeyhtiölaki, toiminimilaki ja tavaramerkkilaki on pystyttävä sovittamaan nykyistä paremmin yhteen tavalla tai toisella.

Tavaramerkkilain mukaan tavaramerkkiä ei rekisteröidä, jos se aiheuttaa vaaran, että yleisö sekoittaa sen toisen elinkeinonharjoittajan nimeen, suojattuun toiminimeen tai aputoiminimeen siten, että sekoitettavuuteen voidaan vedota toiminimilain perusteella. PRH:n tutkiessa viran puolesta tavaramerkkihakemuksen mahdollisia ns. suostumuksenvaraisia esteitä eli aikaisempia oikeuksia se ottaa huomioon myös toiminimet kaupparekisteriin merkityn toimialan mukaisesti. PRH:n tulkinnan mukaan yleistoimiala kattaa käytännössä kaikki mahdolliset tavarat ja palvelut sekä toiminnot. Kun merkittävä osa uusien osakeyhtiöiden toiminimirekisteröinneistä sisältää yleistoimialan, on selvää, että niistä muodostuu hyvin usein este uusille tavaramerkkihakemuksille niissäkin tilanteissa, joissa tavaramerkin hakija ja toiminimen haltija eivät edes toimi samalla toimialalla.

Suostumuksenvarainen este sinänsä mahdollistaisi sen, että toiminimen haltijalta haettaisiin suostumusta tavaramerkin rekisteröintiin. Erityisesti pienemmät yritykset kokevat menettelyn kuitenkin raskaaksi ja luopuvat siksi tavaramerkin rekisteröinnistä. On myös mahdollista, että tavaramerkki jää rekisteröimättä siksi, että kokonaan toisella toimialalla toimiva toiminimen haltija näkee suostumuspyynnössä tilaisuuden yrittää hyötyä taloudellisesti tavaramerkkihakemuksesta. Toiminimen osittaisen kumoamisen edellytyksenä nykyisellään oleva toiminimen käyttämättömyys viimeisen viiden vuoden aikana on käytännössä liian pitkä.

Lainsäädännössä tulisi pyrkiä edistämään suomalaisten yritysten aineettomien oikeuksien hyödyntämistä. Jollei em. lakeja soviteta nykyistä paremmin yhteen, suomalaiset tavaramerkkien rekisteröinnit tulevat vähenemään. On myös mahdollista, että suomalaisten tavaramerkkien sijaan tavaramerkkien rekisteröinnissä siirrytään käyttämään Euroopan unionin tavaramerkkiä, joka on voimassa kaikissa jäsenvaltioissa. Tämä suuntaus voi käytännössä nostaa pienempien yritysten kynnystä hakea tavaramerkin rekisteröintiä. Keskuskauppakamari kiinnittää huomiota siihen, että Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto antaa omassa ratkaisukäytännössään merkitystä

toiminimille ainoastaan silloin, kun toiminimeä on käytetty liiketoiminnassa ja sillä on laajempaa kuin paikallista merkitystä. Tästäkin syystä em. lakien yhteensovittamista on syytä kiirehtiä.

32. Alla voit kommentoida yleisesti muuttuvan työnteon huomioon ottamiseen liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

-

Osakeyhtiölain tarjoama oikeussuoja

33. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 231-237) ehdotetaan jatkovalmistelussa selvitettäväksi yhtiön vahingonkorvausvastuusta säättämistä osakeyhtiölaissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

34. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 64 ja 237-242) ehdotetaan jatkovalmistelussa selvitettäväksi, tulisiko osakeyhtiölakiin ottaa säännös, jonka perusteella yhtiöllä on regressioikeus johtohenkilön aiheuttamaan vahinkoon. Oikeus voisi tietyissä tilanteissa ulottua yli johdon vastuuta koskevan viiden vuoden kanneajan. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

35. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 242-244) ehdotetaan selvitettäväksi johdon huolellisuus- ja lojaliteettivelvollisuuden rikkomiseen perustuvan vahingonkorvausvelvollisuuden laajentamista osakkeenomistajien eduksi tietyissä tilanteissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

36. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 244) ehdotetaan selvitettäväksi yhteisvastuusta säättämistä osakeyhtiölaissa niitä tilanteita varten, joissa useat tahot ovat yhdessä aiheuttaneet vahingon. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

37. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 247-258) ehdotetaan selvitettäväksi osakeyhtiöriidan määrittelyä osakeyhtiölaissa ja osakeyhtiöriitojen keskittämistä 1–2 käräjäoikeuteen. Mitä mieltä olet ehdotuksista?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

38. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 64 ja 257) mukaan on syytä selvittää lakisääteisen välimiesmenettelyn käytön laajentamista rajattuihin asiaryhmiin. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

39. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 64 ja 259-263) ehdotetaan riippumattoman asiantuntijaelimen perustamista lausumaan ennakkollisesti osakeyhtiölain ja osakeyhtiöoikeudellisten periaatteiden tulkinnasta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Riippumaton asiantuntijaelin olisi omiaan lisäämään osakeyhtiölain soveltamiskäytännön läpinäkyvyyttä. Asiantuntijaelin olisi perusteltua perustaa Keskuskauppakamarin yhteyteen, koska Keskuskauppakamarilla on jo valmiiksi lakisääteisiä tehtäviä myös osakeyhtiölakiin liittyen. Lisäksi kauppakamarilaki (878/2002) täyttää jo valmiiksi julkisen hallintotehtävän hoitamiseen liittyvät perustuslain vaatimukset (ks. esim. HE 6/2006 vp., s. 58 ja HE 175/2008 vp, s. 56).

40. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen (s. 64 ja 263-265) mukaan osakeyhtiölakiin voitaisiin lisätä vastuuvakuuttamista koskeva säännös. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

en samaa enkä eri mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

41. Alla voit kommentoida yleisesti osakeyhtiölain tarjoamaan oikeussuojaan liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

-

Varojenjako

42. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 104) ehdotetaan tasetestin säilyttämistä kaikkien osakeyhtiöiden osalta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

jokseenkin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

43. Velkojiensuojaselvityksessä (s. s. 156-157) ehdotetaan säädettäväksi maksukykytestin dokumentointivelvollisuudesta (maksukykyvarmenne). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

44. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 156-157) ehdotetaan säädettäväksi maksukykytestin mukaisen arvion suorittamisajankohdasta. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

45. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 104-105) ehdotetaan kaikkien osakeyhtiöiden oman pääoman jakamista vapaaseen ja jakokelvottomaan omaan pääomaan (OYL 8:11.1-2 §) sekä jakokelpoisten varojen määrittelyä nykyistä sääntelyä vastaavasti (OYL 13:5 §). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

46. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 104 ja 222-) esitetään velkojiensuojamenettelystä luopumista yksityisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen yhteydessä (julkisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen osalta ks. jäljempänä kysymykset 48 ja 49). Sama koskisi kaikkien yhtiöiden osalta myös vanhoja ylikurssi- ja vararahastoja. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

47. Alla voit kommentoida yleisesti varojenjaon edellytyksiin liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

-

Velkojiensuojamenettely osakepääoman alentamisessa, sulautumisessa ja jakautumisessa

48. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 223) ehdotetaan julkisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamiseen sovellettavan velkojiensuojamenettelyn kuulutusajan lyhentämistä (yksityisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen osalta ks. edellä kysymys 46). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

49. Velkojensuojaselvityksessä (s. 222) ehdotetaan julkisten osakeyhtiöiden osalta tappion kattamiseksi tehdyn osakepääoman alentamisen aiheuttaman varojenjaon kolmen vuoden karenssiajan (OYL 14:2.2 §) poistamista (yksityisten osakeyhtiöiden osakepääoman alentamisen osalta ks. edellä kysymys 46). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

Velkojensuojaselvityksessä muita osakepääoman alentamisen sääntelyvaihtoehtoja (tilintarkastajan lausunto, velkojan vastustusoikeuden sääntely, s. 224) ei pidetty siinä määrin toteuttamiskelpoisina, että niiden osalta olisi kirjoitettu säännösluonnokset. Alla voit halutessasi kommentoida näitä muita vaihtoehtoja tai esittää oman vaihtoehdosi sääntelyn kehittämiseksi:

-

50. Velkojensuojaselvityksessä (s. 247-) esitetään kahta vaihtoehtoista ratkaisua sulautumista ja jakautumista koskevan velkojensuojamenettelyn kehittämiseksi. Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

ensisijainen vaihtoehto: velkojensuojamenettely toteutetaan yhtiön velkojille vain silloin, jos tilintarkastaja katsoo, että yritysjärjestely on omiaan vaarantamaan yhtiön velkojen maksun

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

-

51. Velkojensuojaselvityksen (s. 255) mukaan sulautumiseen ja jakautumiseen liittyviä määräaikoja olisi mahdollista lyhentää. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta. Halutessasi voit kommentoida, tulisiko lyhentämisen koskea kaikkia sulautumisia ja jakautumisia vai tiettyjä tarkemmin rajattuja järjestelyjä (esim. täysin omistetun tytäryhtiön sulautuminen, jossa vähemmistöosakkeiden lunastusmenettely ei tule kyseeseen).

-

52. Velkojensuojaselvityksen (s. 263) mukaan laissa ei ole tarpeen määritellä velan tai velkojan käsitettä. Mitä mieltä olet arviosta?

jokseenkin samaa mieltä

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

-

53. Alla voit kommentoida yleisesti velkojensuojamenettelyihin liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

-

Yhtiön oman pääoman menettäminen ja purkaminen

54. Velkojiensuojaselvityksessä (s. 50-57) on käsitelty kolmea vaihtoehtoista mallia yhtiön oman pääoman menettämistä koskevan säännöksen (OYL 20:23 §) selventämiseksi. Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

ensisijainen vaihtoehto: säännöksen uudistaminen nykyisen informointimallin pohjalta

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

-

55. Velkojiensuojaselvityksessä on yhtiön purkamisen osalta (s. 183--193) käsitelty neljää sääntelyvaihtoehtoa yhtiön purkamisen helpottamiseksi. Ehdotetut mallit on tarkoitettu vaihtoehtoisiksi nykyisen purkumenettelyn rinnalle. Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

ensisijainen vaihtoehto: lisätään lakiin uusi, kaikkiin yksityisiin osakeyhtiöihin sovellettava kevennettyä purkumenettelyä koskeva säännös

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

-

56. Alla voit kommentoida yleisesti yhtiön purkamiseen liittyviä selvityksen arvioita ja ehdotuksia:

-

Sääntelyn sujuvoittaminen

57. Velkojiensuojaselvityksessä on omien osakkeiden hankinnan rahoituskiellon (OYL 13:10 §) osalta käsitelty kolmea erilaista sääntelyvaihtoehtoa (s. 57-81). Valitse alta mielestäsi tarkoituksenmukaisin vaihtoehto:

ensisijainen vaihtoehto: yksityisen osakeyhtiön osalta ei erillistä rahoitusapusääntelyä ja julkisten yhtiöiden osalta sovelletaan yhtiöoikeusdirektiivin mahdollistamaa poikkeusta

Alla voit halutessasi kommentoida vastausta.

-

58. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 274) mukaan osakeyhtiölakiin voitaisiin sisällyttää keskeiset olettamasäännökset äänileikkurista (äänileikkuri edellyttäisi kuitenkin aina nimenomaista yhtiöjärjestysmääräystä). Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

59. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 278) mukaan laissa olisi syytä säännellä siitä, millä edellytyksillä luottamuksellista hallustietoa voidaan antaa ulkopuolisille. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

60. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 282) ehdotetaan osakeantijärjestelyjen helpottamiseksi, että omien osakkeiden luominen yhtiölle itselleen tehtäisiin nykyistä helpommaksi. Vaihtoehtoisesti ehdotetaan osakkeiden maksukontrollin lieventämistä erityisesti pörssiyhtiöiden osalta. Mitä mieltä olet ehdotuksista?

samaa mieltä; erittäin tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

61. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksen (s. 298) mukaan osakeyhtiölaissa tulisi säätää yhtiön kotipaikan siirrosta ETA-alueella tai myös sen ulkopuolella. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

62. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 299) ehdotetaan, että rajat ylittävä sulautuminen sallittaisiin osakeyhtiölaissa myös EU/ETA:n ulkopuolelle rekisteröityjen yhtiöiden kanssa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

63. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 300) ehdotetaan harkittavaksi osakeyhtiölakiin säännöksiä liiketoimintasiirrosta järjestelyjen yksinkertaistamiseksi. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

64. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 303) ehdotetaan johdon vastuuta määrittävää liiketoimintapäätösperiaatetta (business judgment rule)koskevan säännöksen ottamista osakeyhtiölakiin. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

65. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 304) ehdotetaan jatkovalmistelussa selvitettäväksi keskinäisiä yhtiöitä koskevien olettasäännösten sisällyttämistä osakeyhtiölakiin. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

Keskinäiset yhtiöt ovat heterogeeninen yhtiöjoukko. Keskinäisten yhtiöiden erityissääntely on siten vaativa kokonaisuus, kuten selvityksessäkin todetaan. Mahdollinen keskinäisiä yhtiöitä koskeva sääntely olisi syytä selvittää erillisenä hankkeenaan niin, ettei hanke hidasta kiireellisimmiksi katsottujen OYL:n säännösten valmistelua.

66. Osakeyhtiölain muutostarpeet –selvityksessä (s. 267) ehdotetaan lähipiirin määritelmän, esteellisyysääntelyn pörssiyhtiön yhtiökokouksessa ja muiden SHRD II -liitännäisten säännösten (OYL 1:11, 1:12, 5 ja 6 luvut) selventämistä osakeyhtiölaissa. Mitä mieltä olet ehdotuksesta?

samaa mieltä; melko tärkeä muutostarve

Alla voit halutessasi kommentoida ehdotusta.

-

67. Osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (s. 65 ja Liite 5 s. 266) on arvioitu yleistä osakeyhtiölain sujuvoittamista. Selvityksessä tunnistettiin yli sata erilaista muutosehdotusta, joista suurin osa on teknisluonteisia. Selvityksen laatijoiden käsitys on, että ainakin osan näistä kustannus-hyötysuhde on hyvä ja siksi ne kannattaisi toteuttaa. Kaikkien kehittämisehdotusten arviointi ei ole osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksen puitteissa ollut mahdollista. Tästä syystä ehdotukset on asetettu tärkeysjärjestykseen käyttäen em. viisikriteeristä arviointityökalua (ks. Liite 7 s. 348) ja 28 eniten pisteitä saanutta ehdotusta on arvioitu tarkemmin sääntelyn yleistä sujuvoittamista koskevassa osiossa.

Alla voit antaa mahdolliset kommentit niistä osakeyhtiölain muutostarpeet -selvityksessä (liite 5) esitetyistä sääntelyn yleistä sujuvoittamista koskevista arvioista ja ehdotuksista, joista ei ole nimenomaista kysymystä edellä:

-

Muut kommentit

68. Tässä osiossa voit halutessasi kommentoida aiheita ja tehdä ehdotuksia, joita selvityksissä ja tässä lausuntopyynnössä ei ole käsitelty. Voit myös antaa muuta palautetta, joka on mielestäsi syytä ottaa huomioon osakeyhtiölain muuttamista koskevista hankkeista päätettäessä.

Selvityksissä on esitetty joukko konkreettisia ja nopeasti toteutettavia muutosehdotuksia, joiden toteuttamistarpeesta vallitsee laaja yhteisymmärrys. Näillä ehdotuksilla voidaan sujuvoittaa osakeyhtiöiden sääntelyä ja helpottaa yritysten hallinnollista taakkaa. Yritystoimintaa koskevan lainsäädännön sujuvoittaminen lisäisi taloudellista toimeliaisuutta ja tukisi siten osaltaan talouden palautumista kasvu-uralle covid-19 -pandemian aiheuttamasta taantumasta. Ne tulisi siksi toteuttaa mahdollisimman pian ja tarvittaessa erillään laajempaa selvitystä / valmistelua vaativista muutoksista.

Erityisesti virtuaalisiin yhtiökokouksiin liittyvää lainsäädäntöä on syytä kiirehtiä, koska tässä vaiheessa ei voida poissulkea sitä, etteikö covid-19 -tartuntatilanne edellyttäisi ainakin pörssi- ja FN-yhtiöillä tarvetta rajoittaa osakkeenomistajien fyysistä osallistumista yhtiökokoukseen myös 30.6.2021 jälkeen.

Kajala Ville
Keskuskauppakamari